

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PLAŞA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Pentru străinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Solia de sărbători a Preşedintelui P. N. T.

Sufletul românesc închinat totdeauna măririi Neamului şi Ţării româneşti, trebuie să se ridice până la cele mai înalte culmi ale lepădării de sine şi ale devotamentului, pentru a înfrunta piedecile ce stau încă în calea desăvârşirii vieţii naţionale a poporului românesc.

In zilele sfinte ale Paştilor, mai mult ca ori când pătrunde în gândul nostru adevărul, că **fără suferinţă nu e înălţare, fără jertfe nu poate veni învierea.**

Din suferinţele veacurilor trecute a încolţit ţara neamului românesc şi din jertfele ce a trebuit să aducem de zece ani încoace, şi cele ce vom aduce în zilele ce urmează, **va răsări învierea politică şi socială a României!**

Ardealul şi Banatul şi-a dat cu prisosinţă în trecut jertfele de suferinţă şi sacrificii! Vom avea în deplină măsură şi în zilele de azi ocazia să ne învrednicim încăodată de mulţumirea sufletească, **care de sigur va veni în curând.**

Cucernic zicem tuturor: **Christos a înviat!**

IULIU MANIU.

Intensitatea vieţii economice

a ţinutului aparţinător Camerei de comerţ Braşov dedusă din numărul şi capitalul societăţilor anonime.

de N. G. V. Gologan.

II.

Cu aceste consideraţiuni generale asupra societăţilor anonime din întreg cuprinsul ţării să aruncăm o scurtă privire şi asupra celor din teritoriul aparţinător Camerei de comerţ şi de industrie (din Braşov, judeţele Braşov, Făgăraş şi Târnava-Mare, căutând a deduce din numărul şi capitalul acestor societăţi intensitatea vieţii economice din această parte a ţării.

La sfârşitul anului 1926 existau în această regiune următoarele societăţi anonime:

a) Bănci:

Braşov 21, capital 179.927.750 lei.

Făgăraş 22, capital 17.399.400 lei.

Târnava-Mare 18, capital 40.723.200 lei.

Total 61 capital 238.050.350 lei.

b) Societăţi industriale:

Braşov 37, capital 289.350.790 lei.

Făgăraş — — — — —

Târnava-Mare 15, capital 178.977.000 lei.

Total 52, capital 468.327.790 lei.

c) Societăţi comerciale:

Braşov 5, capital 31.506.180 lei.

Făgăraş 1, capital 33.800 lei.

Târnava-Mare 2, capital 2.309.000 lei.

Total 8, capital 33.848.980 lei

Raportând aceste cifre la numărul şi capitalul societăţilor anonime din întreaga ţară constatăm, că circumscripţia Camerei de comerţ Braşov reprezintă:

În bănci ca număr 6% din capital 3,6%, în industrie ca număr 4,45% din capital 1,9% în comerţ ca număr 2,20% din capital 2,3%

Numărul şi capitalul societăţilor anonime din circumscripţia Camerei de comerţ Braşov dedusă din numărul şi capitalul societăţilor anonime de N. G. V. Gologan.

Braşov ca număr bănci 34,43% capital 75,60%

Făgăraş ca număr bănci 36,06% capital 7,30%

Târnava-Mare ca număr bănci 29,51% capital 17,10%

Braşov industrie 71,15 proc. 61,75 proc.

Târnava-Mare industrie 28,85 proc. 38,25 proc.

Braşov comerţ 62,50 proc. 93,08 proc.

Făgăraş comerţ 12,20 proc. 0,10 proc.

Târnava-Mare comerţ 25 proc. 6,92 proc.

În comparaţie cu viaţa economică a Ardealului circumscripţia Camerei de comerţ Braşov deţine din numărul şi capitalul societăţilor anonime ale acestei provincii:

Bănci ca număr 16,62 proc. capital 17,37 proc.

Industria ca număr 15,07 proc. capital 24,89 proc.

Comerţ ca număr 7,20 proc. capital 15,27 proc.

Din punct de vedere al rezultatului realizat la finele anului 1926, societăţile anonime din cele 3 judeţe amintite arată următoarele beneficii raportate la capital:

La un capital de aproape 180 milioane lei băncile din judeţul Braşov realizează un câştig curat de lei 43 milioane, ceea-ce revine în procente cu 1,30 proc. peste procentul care exprimă beneficiul realizat de aceste societăţi din întreaga ţară.

Un rezultat şi mai mulţumitor arată băncile din judeţul Târnava-Mare, cari realizează un beneficiu de 30,27 proc.; la capitalul de lei ceva peste 40

milioane obţinând un câştig curat de lei 12 milioane.

Mai slab au lucrat băncile din judeţul Făgăraş, cari la un capital de lei 17,4 milioane nu realizează decât un beneficiu de 2,3 milioane, ceea-ce face 13,33 proc. sau cu 9,17 proc. sub media generală a întregii ţări.

Un rezultat de tot nesatisfăcător arată în anul 1926 industria din judeţul Braşov, al cărei beneficiu de lei 103 milioane nu reprezintă mai mult de 0,55 proc. din capital sau cu un minus de 13,15 proc. faţă de beneficiul realizat pe întreaga ţară de aceste societăţi.

Nu cu mult mai bine a lucrat în acest an nici industria judeţului Târnava-Mare, care la un capital de lei 180 milioane arată un beneficiu numai de 10,5 milioane, ceea-ce nu face nici 6% din capital.

Un rezultat mai îmbucurător, — care întrece pe acela realizat de aceste societăţi pe întreaga ţară, — arată societăţile comerciale, cari în judeţul Braşov la un capital de 31 1/2 milioane au dat un beneficiu de 4,05 milioane sau 12,85%; în judeţul Făgăraş „Noul Român” singura societate de acest gen, realizează la un capital de 33.800 lei un beneficiu de 30.468 care raportat la capital face 90,23%.

În Târnava-Mare la un capital de lei 2,31 milioane societăţile comerciale realizează un beneficiu de lei 380 mii sau 16,58% asupra capitalului.

În ceea-ce priveşte sporul de capital al societăţilor pe acţiuni circumscripţia Camerei arată următoarea mişcare:

Şi-au mărit capitalul în 1927 în judeţul Braşov 7 societăţi, dela 41,3 milioane la lei 86 milioane, sporul reprezentând peste 100%, în Făgăraş 6 societăţi dela 3,75 milioane la 12 milioane sau cu 219,54% şi în Târnava-Mare 5 societăţi dela 15,1 milioane lei la 34 milioane lei sau cu peste 125%.

Capitalul societăţilor din nou înfiinţate atinge cifra de lei 103,7 milioane: 3,7 milioane revenind pentru bănci (3) şi 100 milioane pentru industrie (2 întreprinderi).

Cele 127 societăţi anonime ale circumscripţiei Camerei de comerţ Braşov fac peste 4,50% din numărul total al ţării, iar capitalul lor de cca 900 milioane lei reprezintă aproximativ 2,4% din capitalul investit în societăţile pe acţiuni ale întregii ţări.

Dacă raportăm aceste cifre la procentul ce-l deţine circumscripţia Camerei noastre din suprafaţa întregă a ţării, aproximativ 2,45% (7273 km²) şi din totalul populaţiei 2,30% (372.297 loc.) putem afirma, că viaţa economică a celor 3 judeţe aparţinătoare Camerei din Braşov păstrează proporţia normală, diferenţa în minus a părţii ce-i revine din forţa economică a ţării în comparaţie cu cota ce deţine din întinderea ei de 294.967 km² fiind nu numai de prea mică însemnătate, dar chiar inferioară aceleia care arată superioritatea părţii ce deţine din forţa economică a ţării în com-

Dela organizaţia P. N. T. Braşov

Convocare.

Membrii comitetului judeţean din judeţul Braşov şi delegaţii comitetelor comunale ai Partidului Naţional-Ţărănesc sunt convocaţi prin aceasta la şedinţa ce se va ţine **Vineri la 27 Aprilie ora 12 a. m.** în localul „Gazetei Transilvaniei” cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Darea de seamă asupra situaţiei politice.
2. Numirea delegaţilor pentru Congresul dela Alba-Iulia.
3. Verificarea organizaţiilor comunale.
4. Propuneri.

Biroul Partidului Naţional-Ţărănesc.

paraşie cu procentul ce deţine din totalul locuitorilor ei.

În fruntea celor trei judeţe stă Braşovul, care păstrează peste 67% din puterea economică a circumscripţiei şi 1,46 proc. din forţa economică a întregii ţări; urmează apoi Târnava-Mare şi Făgăraşul, care-i cel mai slab reprezentat din acest punct de vedere, el nereprezentând mai mult de 2,30 din întreaga putere economică a circumscripţiei.

Luând în considerare şi alte câteva judeţe din teritoriile de dincoace de Carpaţi constatăm că:

Braşovul cu o suprafaţă de 0,50 proc. din întinderea totală a ţării şi cu peste 0,70 proc. din populaţia ei, deţine cca 1,45 proc. din forţa economică a ţării, stând relativ în fruntea judeţelor Bihor, Sibiu, Arad, Cluj şi Timişoara cari deţin:

Bihorul din suprafaţă 2,63 proc., din populaţie 3,21 proc., din forţa economică 1,16 proc.

Sibiul din suprafaţă 1,20 proc., din populaţie 1,20 proc., din forţa economică 1,17 proc.

Aradul din suprafaţă 2,00 proc., din populaţie 2,50 proc., din forţa economică 1,67 proc.

Clujul din suprafaţă 1,69 proc., din populaţie 2,20 proc., din forţa economică 1,78 proc.

Timişoara din suprafaţă 2,44 proc., din populaţie 3,09 proc., din forţa economică 2,79 proc.

Vedem deci, că viaţa economică a circumscripţiei Camerei noastre şi în special aceea a judeţului Braşov mult sporită faţă de cea din nainte de război, întrece în intensitate pe aceea a celor mai însemnate judeţe din Transilvania şi Banat.

De sine înţeles, că pentru a cunoaşte adevărata proporţie a părţii ce deţinem noi din forţa economică a întregii ţări ar fi necesar să cunoaştem şi puterea întreprinderilor individuale, de cari circumscripţia Camerei noastre nu numai, că nu este lipsită dar posedă un număr pe care pufine din celelalte regiuni ale ţării îl deţin.

Cu un alt prilej vom cerceta şi această latură a problemei.

Ca încheiere ţinem să mai adăugăm, că datele studiului de faţă au fost prelucrate după cifrele statistice societăţilor pe acţiuni în România 1927, apărută nu de mult sub îngrijirea Ministerului industriei şi comerţului, Institutul de statistică generală a Statului.

Braşov, Aprilie 1928.

N. G. V. Gologan.

Sucesiunea la guvern şi „Viitorul”

Partidul naţional-ţărănesc va forma guvernul de mâine.

Organul central al P. N.-Ţ. „DREPTĂŢEA” publică următorul important articol prin care se fixează atitudinea P. N.-Ţ. faţă de diferitele obiecţiuni ce i se aduc din partea presei guvernamentale:

Disperat de situaţia în care se află, compromis în afară şi înlăuntrul ţării în preajma apropiatei sale despărţiri de putere, guvernul d-lui Vintilă Brătianu, sub sugestia d-lui C. Argetoianu a adoptat o nouă tactică: tactica loviturilor de impresiunare.

Abia instalat la ministerul de interne, în timpul vacanţei de... reculegere a d-lui I. G. Duca, d-l C. Argetoianu a început să aplice noua tactică.

După ameaşa a lansat prin oficiosul guvernului anatema împotriva partidului naţional-ţărănesc. Ori cine, decretează cini-

cul dela interne, poate să ia succesiunea, ori cine — ascultaţi cu atenţie — afară de partidul naţional-ţărănesc:

Pentru că a afirma pur şi simplu de 9 ani, tot mai mult şi mai desăvârşit că reprezintă aspiraţiunile şi nădejile legitime ale naţiunii, n'are voie să guverneze!

Pentru că a afirmat pur şi simplu acest caraghioslăc, n'are nici cea mai mică şansă să impresioneze fie şi pe credulii din partidul liberal şi pentru că chiar „Viitorul” afirmă, că „prin absurd” s'ar putea totuşi ca partidul naţional-ţărănesc să fie „recomandat la succesiune”, oficiosul guvernului se încearcă a lămuri pentruce acest eveniment n'ar putea să se producă:

1. Pentrucă partidul naţional-

*Dinții rămân
intotdeauna sănătoși,
albi și frumoși.*

jărănesc n'ar respecta „nici Constituția, nici legi, nici Parlament“.

Este adevărat că partidul național-jărănesc, a declarat în 1923, că nu recunoaște Constituția, deoarece Parlamentul din 1922 isvorăse din alegerile falsificate, prezidate de generalul Văitoianu. Dar opinia publică știe, că în timpul Regenței nu se poate face nici un fel de schimbare a așezământului constituțional și partidul național-jărănesc care impută partidului liberal călcarea Constituției nu-l va putea imita, fără a-și pierde creditul.

În ce privește legile votate de Parlamentul liberel este adevărat că partidul național-jărănesc a negat valoarea unora dintre ele — în special a legilor economice din 1927 — dar experiența însăși a aplicării lor a dovedit răul pe care l'au adus țării și schimbarea lor este astăzi un punct câștigat în opinia publică. Conform însă credinței partidului național-jărănesc, legăturile contractuale stabilite, pe baza acelor legi, trebuie să fie respectate, interesele particulare neputând să fie lovite prin nerespectarea obligațiilor luate de către un guvern, cu păstrarea formelor legale.

Și în această privință deci, partidul național-jărănesc, nu va urma exemplul rău al partidului liberal, care prin nerespectarea contractelor, a cășunat atâta pagubă creditului Statului.

Cât privește acuzația, că partidul național-jărănesc ar fi avut în Parlament o atitudine negativă și că n'ar fi colaborat la opera legislativă, este un strunat neadevăr.

Zi de zi reprezentanții săi au discutat precețele, au propus soluții și amendamente, ba au înfățișat chiar contra-proiecte de legi.

În schimb ce colaborare au oferit deputații liberali în Parlamentele averescane?

Însfârșit, este adevărat că partidul național-jărănesc s'a retras de câteva ori din Parlament. Acest gest a fost expresiunea ultimă a desolidarizării acestui partid cu regimul de violență și fraudă care a pătruns și în Parlament, unde și până la votarea legilor s'a practicat falsul la număratoarea voturilor.

2. Al doilea argument ridicat de oficiul guvernului este... echivocul în chestia constituțională.

În privința aceasta repetăm formularea fericită din expozeul politic al d-lui Madgearu: partidul național-jărănesc a recunoscut Regența de fapt însă nu și de drept, pe când partidul liberal declară c'o recunoaște de drept, dar dovedește zilnic că n'o recunoaște de fapt.

Chiar prin decretarea excluderii dela putere a partidului național-jărănesc, part. liberal se arată nerespectuos față de drepturile și prerogativele factorului constituțional.

3. S'ar jigni memoria marelui Rege Ferdinand, — proclamă mai departe „Viitorul“ uifând că partidul liberal a atins grav prestigiu Regelui Ferdinand, când acesta era încă în viață, prin zădărnicierea împlinirii cuvântului său, de a se face alegeri libere, în Iulie 1927.

4. În sfârșit, pe lângă toate acestea „Viitorul“ aruncă toate injuriile sale zilnice (denigrarea țării, separatism, revoluționism, alianța cu comuniștii etc.) în talerul balanței pentru a înfunda Partidul Național-Jărănesc definitiv și a-l compromite iremediabil.

Nu ne vom osteni să mai relevăm acele elucubrațiuni, demne de creeri bolnavi.

Ci vom spune răspicat: **Partidul liberal trebuie să treacă și va trece curând de tot în opoziție.**

Este în interesul țării și în interesul lui.

Este în interesul țării pentru că salvarea ei atâră de schimbarea urgentă a sistemelor învechite și compromise și de înfățișarea intereselor României, de către oameni cari să dețină mandatul dela națiune ca să poată vorbi cu țările în numele ei.

Este în interesul partidului liberal, ca să-și revizuiască și

programul și metodele și cadrele.

Partidul Național-Jărănesc trebuie să vină urgent la guvern și va veni.

Pentru că este în interesul superior al Statului:

Ca să înceteze lupta fratricidă între partide prin creierea unei baze legale de conlucrare în lăuntrul unui Parlament legal.

Ca să se consolideze ordinea constituțională.

Ca să se îndrepte situația economică, printr'o orientare firească și rațională a politicii economice și financiare a Statului.

Ca să se întărească grabnic rezistența națională, prin ridicarea moralului națiunii și prin înzestrarea fără întârziere a armatei.

Ca să se restabilească situația externă a țării prin redobândirea simpatțiilor, prin întărirea alianțelor și consolidarea Micei Antante.

Dela „Astra“-Brașov

Raport general

asupra activității Comitetului despărțământului central județean „Astra“ Brașov, pe anul 1927-1928 cetit în adunarea generală a despărțământului, ținută în ziua de 8 Aprilie 1928, în sala festivă a liceului „Andrei Șaguna“ din Brașov.

Onorată adunare generală,

Rățiunea existenței unei soc. culturale, nu-și află justificarea decât în felul cum putem răspunde la trei întrebări: 1. E sau nu necesară soc. și ce scop are? 2. Cum își poate realiza intențiile ei și 3. Prin cine?

De ce e necesară „Astra“, ce scop a avut și are, credem că ar fi o ofensă adusă tuturor dacă noi am căuta să arătăm asta, după atâția amar de ani.

2. Cum și-a putut realiza scopul — cel puțin pentru Brașov și pentru anul 1927/1928, se va vedea în cele ce urmează.

3. Prin cine? Poate prin prea puțini, deocamdată. Să nădăjduim însă că încetul cu încetul în jurul unui sănătos nucleu format, se vor grupa toți doritorii de mai bine ai acestui ținut.

Dar, viața unei societăți culturale, are două căsnicii bine distincte: una, cea a manifestărilor exterioare despre care ia cunoștință opinia publică — sau mai corect publicul —: a doua, de viață internă, în care am așezat gospodăria administrativă, proiectele în curs de realizare, gândurile Comitetului pentru viitor.

Prima, nu poate exista fără a doua: a doua, n'are rost fără prima. Ceva reorganizat rațional — fără a cădea în absurdul birocratic — aduce după sine, sau o inactivitate, sau o activitate babilonică, ale cărei temelii nu suportă greutatea clădirii. Și tot așa, birocratismul fanatic, stingherește avântul, te îngreădește în forme și formule tip, iar când vine timpul să faci bilanțul realizărilor, te pomeniși în fața unui însemnat număr de scripte — poate estetice și corect ținute, — dar atât. Și asta nu se întâmplă prea rar.

Și atunci, preferând soliditatea muncii făcute încet dar sigur, am ales calea de mijloc. Despre cecece am făcut, s'a văzut în raportul general pe 1926. Pentru 1927, ne luăm voie a prezenta următorul

Raport general,

care va cuprinde activitatea, dela 1 Ian. 1927, până la 1 Aprilie 1928, conform instrucțiunilor circularei Comitetului Central No. 522/1928, ținând seamă de anul bugetar, numai în chestiuni de sume.

Vom încerca să înșirăm în acest Raport, 2 serii de lucrări: Ce am făcut?

De ce am făcut așa și nu altfel? Iar dacă pe alocuri, forma expunerii va fi comprimată în date statistice, o facem prin comparație, punând alături, doi ani de activitate: 1926 și 1927.

Dela început trebuie însă să insistăm asupra unui lucru; ne-a lipsit casa noastră Am fost sufocați în munca noastră de camera dată nouă prin bunăvoința Casinei Române, azi devenită neîncăpătoare pentru cecece a devenit „Astra“ Brașov. Și așa s'a întâmplat că cel mai frumos și mai util proiect pe care l'am avut și-l avem, azi este realizat, — și se va vedea la Cap. Bibliotecii cum am înțeles să realizăm, dar deschiderea acestei biblioteci rămâne încă o problemă care revine spre soluționare, Brașovului românesc întreg.

Noi am intervenit și anul acesta, prin d-l Vasile Goldiș, președintele Comitetului Central, la Ministerul de Interne, spre

a ni se ceda Casa județului dar până azi încă n'am primit nici un răspuns.

În ultimele zile, ne-am dresat direct d-lui Prefect al județului și d-sa cu înțelegere care-i face cinste a promis că la toamnă, când Consilieratul Agricol îi va face loc aiurea, etajul acelei case ni se va pune la dispoziție. Bazați pe această promisiune, care în această adunare trebuie să fie transformată în dorința Brașovului întreg, anul care vine, prin cedarea acestei case, va marca, în activitatea noastră, un însemnat scop ajuns.

In secretariat.

Până în Oct. 1927, a fost ținut de d-nul R. Dogariu, secretarul Eforiei Școlare când a fost preluat de d-l Ion Colan, reintors dela stagiul militar.

La 8 Aprilie 1927, d-l președinte Axente Banciu, fiind suferind, roagă Comitetul să-i primească demisia, care este respinsă în unanimitate și tot în unanimitate i-se acordă un concediu dela 8 Aprilie 1927 până la 30 Sept. 1927 în care timp a fost substituit de d-l vicepreședinte dr. Nicolae Căliman. La 30 Sept. d-l președinte, reîncepând activitatea de toamnă.

În 1927 au fost 185 acte intrate.

„ „ „ 213 „ ieșite.
S'au ținut până în Aprilie 1. — 12 ședințe de comitet, ocupându-se de chestiunile de organizare, culturale și administrative ale despărțământului, soluționând toate chestiunile care-i reveneau.

II. Organizări.

A. Despărțăminte.

În anul 1926, grija principală a Comitetului a fost să reînfiinzeze Despărțămintele și Cercurile Culturale, pe care războiul le distrusese sau le admormise. Atunci s'au reorganizat 7 Desp. și 6 Cercuri culturale.

Spre a se putea controla întreaga activitate, dăm un tablou comparativ:

În 1925 existau: 1. Desp. Zărnești și 2. Desp. Săcele.
În 1926 au fost reorganizate Desp. 1. Brașov, 2. Codlea, 3. Feldioara, 4. Râșnov, 5. Bran, 6. Buzău, 7. Hărman.

În 1927 reorganizate Desp. 1. Telui, înființat la 25 Martie 1927 prin delegatul „Astrei“ d-l Ioan Pricu.

A mai rămas să fie reorganizat un singur Desp: Târlungenii. Comitetul Central, a încercat în repetate rânduri această reorganizare dar mereu s'a izbit de indiferentismul unor oameni, care, reducând rostul ciudatei lor existențe la banala grije pentru sine, nu mai au nici timpul nici bunăvoința necesară unei activități de ordin cultural-național. Relevăm cazul comunei Târlungeni cu durere. Desigur însă că Târlungenii nu vor putea rămâne izolați și când omul care nu vrea să înțeleagă rostul „Astrei“ la sate, se va da singur la o parte — sau îl vor da alții — vom putea duce și la Târlungeni, cartea semănătoare de cultură.

— Va urma. —

Dela Sindicatul presei române din Ardeal și Banat Comunicat.

Comitetul Sindicatului presei române din Ardeal și Banat sesizându-se în ultima ședință de diferite probleme ale Sindicatului, aduce la cunoștința publică următoarele:

1. Publicația „Gazeta Gazetarilor“ apărută sub auspiciile Sindicatului Presei ca organ al acestuia, încetează de a mai apărea ca atare. Sindicatul nu mai are nici o legătură în viitor cu această gazetă.

2. Nici un fel de serbare de orice natură (baluri, conferințe, serbări populare) nu se pot organiza fără autorizație specială eliberată dela caz la caz de Sindicatul nostru și fără o comunicat oficial înscălit de conducerea Sindicatului și publicat în ziarul din Cluj. Nici un fel de bilete pentru astfel de serbări actualmente nu sunt eliberate.

3. Comitetul sesizându-se de sistematica retragere a biletelor permanente eliberate ziarelor de

cătră direcțiunea Teatrului Național și a Operei Române din Cluj protestează împotriva acestui procedeu jignitor pentru prestigiul membrilor Sindicatului.

Participarea reprezentanților presei la spectacole, având de scop informarea publicului și constituind o dorință profesională, cerem revizuirea asupra anulărilor

4. Sindicatul Presei s'a mutat provizoriu în str. Regina Maria No. 11, unde este a se trimite deocamdată toată corespondența.

Cluj, 11 Aprilie 1928.

(ss) Dr. Gheorghe Stoica, președinte. (ss) Dr. Aurel Buteanu, secretar general.

Invitare. La Brașov s'a deschis un nou curs pentru învățarea limbii germane după celebra „metodă directă“, la care fiecare poate să învețe după prima oră să vorbească, înțeleagă și să concipieze în timpul cel mai scurt în limba germană. Elevii se primesc până la 26 Aprilie în fiecare seară str. Principele Carol 29 la d-l dr. Balogh.

Pe ziua de Duminecă, 6 Mai a. c. este convocat la Alba-Iulia marele congres al Partidului Național-Tărănesc.

Români dela sate și orașe, pregătiți-vă de cu vreme cu hrană sufletească și trupească, ca să puteți veni la această manifestație a conștiinței naționale în anul, când se împlinesc zece ani dela înfăptuirea idealului național.

La adunarea din 6 Mai dela Alba-Iulia să nu lipsească delegații nici unui sat de pe întinsul României pe veci unite, pentru ca întruniți în cetatea lui Mihai Viteazul și Horea să facem într'un singur gând și dor să răsără — vorba luminatului nostru președinte Iuliu Maniu — **învierea politică și socială a României.**

Un răspuns d-lui Aurică A. Mureșianu

În fițuica locală, intitulată frumos „Carpații”, poate tocmai pentru a și masca oare-cum activitatea nefastă inaugurată în Brașov prin plasarea în ziar a unor meschinării injurioase personale și culminând în articolul de fond „Htenele Ardealului”, cari nu erau alții, decât însuși Maniu, Vaida etc., tânărul publicist brașovean Aurel A. Mureșianu (fiu al regretatului dr. Aurel Mureșianu, fost vrednic director al acestui ziar) pe care ziarele „Universul” și „Dimineața” au avut grija a-l lansa de curând, în proporții nejustificate, acordându-i dintr'un spirit generos „gazetăresc” și titlul de „Dr.”, publică, recent, un articol prim, sub următorul titlu stupefiant și provocător: **„Alba Iulia, teatrul demagogiei de partid?”**

Acest articol nu poate rămâne fără răspuns. Trei motive mă îndeamnă să iau această hotărâre: mai întâi faptul, că autorul articolului fiind un descendent direct al marilor Mureșeni, — nume scump nouă tuturor — celuilor neinițiat s'ar putea lăsa influențat de aceasta și indus în eroare, n'ar putea aplica justa măsură pentru cele expuse în articol; în al doilea rând, pentru că noi înșine apreciem activitatea onestă și foloșitoare, de până acum, a d-lui Aurel Mureșianu, atunci când rămâne, obiectiv, în limitele cercetărilor trecutului nostru politic, pentru cari îi stau la îndemână o bogată bibliotecă și nenumărate scrieri și scrisori, ce i-au rămas dela valorosul său părinte; în sfârșit, pentru că tocmai cazul articolului în chestiune evidențiază clar, cât de complexă și ciudată este firea omenească, cât de greu este să-ți cunoști adevăratele aptitudini, dar mai ales slăbiciunile și cât de mult riscă acela, care se jamestecă într'un domeniu, pentru care nu are vocațiune, dar în special nu are calități!

Dar la obiect! Vagabondajul ideilor, aserțiunile largi, pretențioase și vagi, spiritul pătimăș, naivitățile și inocența prefăcută, afirmațiunile, puerile și parte inexacte, cari toate băjbăie în articolul d-lui Mureșianu, mă silesc să fiu cât mai concis și să procedez prin eliminare. Atacul d-lui Mureșianu se rezumă în următoarele: „Care poate fi deci cauza (cari pot fi) d-le M.) enigmatice alitudinii de astăzi a Ardelenilor Maniu, Vaida și Vlad față de frumoasele planuri de reconfortare, înfrățire, concentrare, întărire și colaborare națională ale conducătorilor actuali ai României Mari?”

Rămâi stupefiant față de o astfel de întrebare! Dacă n'am ști, că d-l A. Mureșianu este un băiat bun și cinstit, am trebui să credem că, ori că e complet absent dela cele ce se petrec în jurul său, ori că a fost plătit de liberali cu vre-o câteva sute de mii de Lei, căci pentru un Mureșianu, fie chiar un epigon, liberalii sunt în stare să sacrifice atari sume. Zi așa, d-le Mureșianu pe d-ta te-au reconfortat alegerile liberale, în cari s'au schințuit alegătorii, în cari s'au debitat minciuni și

calomnii la adresa noastră a ardelenilor, în cari s'au furat voturile cetățenilor acestei țări, consfințite în constituție, în cari s'au gonit cu băta alegătorii pașnici, cari veniseră să-și facă datoria, pe d-ta te reconfortează pungășiile și fraudele funcționarilor publici a la Fălcoianu, Tomescu etc. etc., te reconfortează pensiile de miserie, de câte 500—1000 de Lei lunar pentru invalizii, văduvele și foștii ampoloiași publici, te reconfortează spuza de ilegalități, comise la fiecare pas, te reconfortează mizeria noastră economică, într'o țară atât de bogată, te reconfortează lupta confesională stărnită de „patrioții” d-tale liberali, te reconfortează eșecul chestiunii optanților...!?!

La întrebarea d-tale citată mai sus, d-ta răspunzi, cauza e... „influența desastroasă a mediului străin, în care și-au făcut în cea mai mare parte educația”.

Va se zică, cutezi a afirma, că mediul în care și-au făcut educația Maniu, Vaida, Valer Brănișce, tatăl d-tale, d-ta și eu, etc. etc., era un mediu străin! Care era deci aportul național și cultural al regretatului d-tale părinte, care își făcuse studiile în același mediu, care cunoștea la perfecție limba germană, dacă mediul, în general vorbind, era străin?! Nu, iubite d-le Aurică, mediul aci era românesc grație sufletului admirabil al poporului nostru, grație bărbajilor și aceluia partid pe care îl ataci și care ne-a dus și ne va mai duce la Alba-Iulia! Alba-Iulia a dovedit în 1918 solidaritatea noastră națională și dacă astăzi luptăm în contra partidului liberal, de a caparare, de săracire, de abuz, de ilegalități și de învrăjbiere a țării, este, că pe noi, cei cu cugetul curat, cu simțul realității și al răspunderii pentru viitorul acestei țări, nu ne reconfortează deloc activitatea desastroasă și anarhică a „faimosului” partid național-liberal.

Conducătorii Partidului Național-Tărănesc, reprezentând azi întreaga țară, nu se lasă „purtați de nas de masse”, cum spui d-ta, „ci îi fac, acesteia educația civică și o conduc, inspirându-se din bucuriile și durerile ei, concreșcuți fiind cu dânsa.

Încă una, d-ta spui: „Ardealul a fost desrobbit prin acțiunea a mată a României”...

Ce crezi d-le Mureșianu, dacă România ar fi rămas neutră și puterile centrale ar fi fost bătute. Austro Ungaria desmembrată, oare Ardealul nu ar fi proclamat unirea cu România?! Eu unul, sunt sigur că ar fi făcut-o!!

Domnule Aurică! Divagașiile și aserțiunile d-tale din menționatul articol, pornite dintr'o complexă neînțelegere a situației, precum și din pățima unui cult exagerat pentru regretatul d-tale părinte — care nu era nici dânsul infalibil — nu te onorează de loc, ci îți vor compromite chiar acele câte-va cercetări istorice, prin care și-ai câștigat poate o leacă de merit. Prima condiție a unui istoric este să fie obiectiv; ori d-tale

ți lipsește tocmai această esențială calitate.

Primește și dela mine un sfat: adună, culege, selecționează, clasează; mărginește-te la date și la elaborarea lor tehnică. Vei putea produce astfel lucruri de folos. Dar nu interpreta, nu intra în domeniul sociologiei și al științei politice pentru a trage concluzii și a pronunța sentințe, privitoare la trecutul nostru politic, căci te vei izbi de propriu-și obstacol: patima și neobiectivitatea, și aceasta va fi spre paguba d-tale!

Dr. Ioan Bran-Lemeny.

Serbarea Junilor

Vechile obiceiuri de Paști ale Junilor noștri s'au desfășurat și în anul acesta conform programului cunoscut, fiind favorizate de-un timp destul de favorabil.

Serbările au culminat ieri Miercuri, în cortegiul istoric al Junilor pornind „dintre Pietri” și străbătând străzile principale ale orașului. O mulțime enormă de oameni, brașoveni și oaspeți sosiți din vechiul regat, au staționat pe străzi și în piață admirând desfășurarea mândrului cortegiului, care a fost deschis de orchestra militară a regim. 89 de infanterie și de trăsuri cari aduceau pe protoereul dr. I. Blaga și episcopii Bisericii Sf. Nicolae.

Junii în număr de peste 200 au defilat în următoarea ordine: Junii tineri cu vătaful Traian Cațanaș; Junii bătrâni cu vătaful Nicolae Ardelean-Grecu, Roșiorii cu v. G. Bărsan; Brașovechenii cu v. G. Forir; Curcanii cu v. G. Drăghici; Dorobanții cu v. I. Munteanu și Junii albi cu vătaful Ion Tiu.

Ajunși în fața Bisericii din Cetate fiecare grup a salutat pe d-l general de corp de armată M. Olteanu și autoritățile cu strămoșescul „Cristos a înviat” și aclamând pe d-l general și armata.

La ora 7 seara frumoasa festivitate a luat sfârșit.

Convocare.

D-nii ofițeri în retragere și rezervă proveniți din activitate, membrii Secției Brașov sunt rugați a se întruni în ziua de 21 Aprilie a. c. ora 18 în sala Cercului Militar.

La ordinea zilei.

1. Darea de seamă a activității Secției.
2. Votarea bugetului pe anul 1928.
3. Imputernicirea unui delegat care să reprezinte Secția Brașov la adunarea generală anuală din București ce se va ține la 29 Aprilie a. c.
4. Plata colizațiilor pe anul 1928.
5. Diferite comunicări și propuneri.

Președinte general
Băncilă.

Rănit. În noaptea de 18 Aprilie a. c. ora 21 a fost găsit locuitorul Loga Vasile grav rănit pe str. Valea Morilor, lângă cărciuma lui Munteanu Vasile. Cercetările continuă.

Reuniunea Femeilor Române din Brașov Școala Profesională

CONVOCARE.

La adunarea generală, ce se va ține Duminecă în 29 Aprilie ora 3^{1/2} p. m. în Sala Liceului „Andrei Șaguna” cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale prin cuvântul Președintei.
 2. Cetirea dărei de samă a Comitetului pe anul 1927.
 3. Celirea Situației financiare pe anul 1927.
 4. Cetirea Raportului Cenzorilor și descărcarea Comitetului pentru gestiunea anului 1927.
 5. Propunerea Comitetului pentru realizarea adaptării imobilului Școlii prin acordarea unui împrumut.
 6. Eventuale propuneri.
 7. Alegerea noului Comitet pe termenul de 5 ani.
- Onoratele doamne membre sânt rugate a lua parte. În caz, când nu se va întruni numărul de membrii recerut de Statute, a doua adunare generală se va ține cu 8 zile mai târziu adică Duminecă în 6 Mai la ora 3^{1/2} p. m. în acelaș local. Brașov, 18 Aprilie 1928.

Președintă
Maria B. Baiulescu.

Secretar
Dr. N. Stinghe.

INFORMAȚIUNI

Cutremurul catastrofal de pământ din Bulgaria. Sâmbătă pe la ora 11 a. m. a avut loc un mare cutremur de pământ în Bulgaria, care a avut urmări catastrofale. Centrul cutremurului a fost orașul Cirpan, situat în Bulgaria de sud între Filipopol și Stara Zagora. În orașele Cirpan și Borisgrad au fost distruse aproape toate casele. Satul Umurov din apropiere a fost cu desăvârșire ras de pe fața pământului. Numărul caselor dărâmate este de vre-o 3000. Sunt numeroși morți și sute de răniți. În noaptea de Luni spre Marți cutremurul s-a repetat, producând noi ravagii și panici.

Și în România s-au resimțit aceste cutremure. În orașul Giurgiu s-a dărâmat tavanul cafenelei „Europa”. Au suferit avarii și alte clădiri din Giurgiu. La București s-a resimțit deasemenea cutremurul fără a produce vre-o stricăciune.

La Brașov s-au înregistrat Sâmbătă pe la ora 11 a. m. și Marți dimineața la ora 4 ușoare zguduiri.

Pe aerodromul din Galați s-a întâmplat Marți o grozavă nenorocire. Aeroplanul tip „Potez” Nr. 101 capotând la o distanță de 50 m. de locul de pornire, s-a sfărâmat. Pilotul locotenentul Grozescu originar din comuna Sân-Nicolau (Arad) a fost scos mort de sub dărâmături, iar observatorul S. Lăzărescu a încetat a doua zi din viață în urma rănilor grave cu cari s-a ales.

Asociația profesorilor secundari s'a întrunit azi în adunare generală în sala liceului „Andrei Șaguna”, la parte la prima ședință care s'a deschis la ora 10 numeroși profesori din toate orașele țării. Despre ședințele, cari au loc azi și mâine, vom raporta în nrul viitor.

Concerte. Astăzi, Joi, ora 8 seară are loc în aula liceului Honterus concertul apreciaților artiști Jekelius și Lissman Pe lângă bucăți din Schubert, Wolf și Brahms vor executa duete de compozitorii vechi Năgeli, Neefe și Frank. Bilete la Klingsor.

Al doilea concert la pian dat de artistul Emanuel Bernfeld are loc Sâmbătă în 21 l. c. ora 8 seară în aula liceului Honterus. Intre altele va executa la pian o bucată, care nu s'a mai auzit la Brașov și anume faimosul preludiu de Claude Debussy „Catedrala scufundată din Js (Bretagne)”. Artistul dispune de-o tehnică în un gust rafinat de interpretare. Bilete dela 20—120 lei la agenția Klingsor.

Anny Klotsch

și

Mr. Phr. Enderst Oszkar

logodiți

Uniunea femeilor române pentru Aviația română

Dorind ca și obolul femeilor române să dea ajutorul scumpei noastre patrii, Uniunea femeilor române deschide următoarea Listă de subscrieri, cu primul dar pentru aviația română: *Francisc și Elena Pop Hassu Longin Lei 10.000.*

Apelând la patriotismul fiecărei inimi de român esprimăm călduroase mulțumiri generoșilor donatori.

Brașov, 15 Aprilie 1928.

Maria B. Baiulescu,
președinta U. F. R.
Piața Libertății 22.

CERCETAȚI

cel mai bine asortat
Magazin de manufactură și specialități în
stofe pentru Dame și
—: Domni —:

EMIL BOLOGA
BRAȘOV, Târgul Grăului 3

Depozitele fabricelor de
stofe și postav BUHUȘI
și PREȘMER.
211 8—0